

PROFESYONEL FUTBOLCULARIN BASINDA KENDİ VE TAKIMLARI HAKKINDA
YAZILAN YAZI VE YORUMLARLA İLGİLİ DÜŞÜNCELERİ ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA
A RESEARCH ON THE OPINIONS OF THE PROFESSIONAL FOOTBALL PLAYERS
OF THE REVIEWS ON MEDIA AND PRESS ABOUT THEMSELVES AND THEIR
TEAMS

DOĞAN, M DOĞAN, A BEKİROĞLU, A

ÖZET

Bu çalışma Türkiye 1. süper liginde yer alan takımlarda futbol oynayan Türk uyruklu profesyonel futbolcuların yazılı ve görsel basında kendileri ve takımları hakkında çıkan haber ve yorumlara bakış açılarını ve düşüncelerini saptamak amacı ile yapıldı.

Araştırmamıza 2001-2002 futbol sezonunda Türkiye 1. süper liginde yer alan, toplam 11 takım ile bu takımlarda oynayan 128 profesyonel Türk uyruklu futbolcu katıldı.

Hazırlanan anket formları araştırmayı yapan kişi tarafından öncelikle Bursaspor ile maç yapmaya gelen takımların kaldıkları otellere gidilerek görüşme teklifini kabul eden takımların oyuncularına yüzyüze görüşme yöntemi ile doldurtuldu. Ayrıca Diyarbakır ve İstanbul illerine gidilerek, Diyarbakırspor ve İstanbulspor A.Ş takımlarında oynayan futbolculara da aynı yöntem uygulandı.

Profesyonel futbolcuların, gazete okuma alışkanlıklarının olduğu, sık sık T.V. izledikleri, futbol programlarının içeriklerini genelde beğenmedikleri, yazı ve yorumlarda her takıma eşit ölçüde yer verilmesini bekledikleri, yazılan yazı ve yorumlardan taraftarların etkilendiklerini düşündükleri, yazılan yazı ve yapılan yorumlardan fazlaca etkilenmedikleri belirlendi.

Anahtar Kelime: Futbol, Profesyonel futbolcu, Basın-yayın

SUMMARY

The aim of this paper is to assess Turkish football players' opinions and consideration of the news and comments made about them and their teams.

11 teams with 128 professional Turkish players attending the 2001-2002 Super League season took part in the research.

Surveys prepared were offered by the researcher to the football players, accommodated in hotels in Bursa, competing against Bursaspor on the following day(s) of the match(es). Volunteer participants joined the research process by interview method carried out by the researcher. Also, two more cities, İstanbul and Diyarbakır the same surveys within voluntary participation fundamentals.

Che-square independence test was applied in the statistical analysis. In the first stage calculations were performed within the percentage values followed by the second stage aiming to find a probable correlation between the compared data.

The research indicated that the professional football players regularly read newspapers, often watched TV, generally didn't like the contents of football programs on TV, and that they expected equal amount of news about every team in the league. Additionally, they thought that the fans were affected by the comments despite the fact that the players were not really affected by those reviews personally.

Key Words : Football, Professional Football Players. Press-Media

GİRİŞ

Futbol, top oyunlarının günümüzde en popüler olanlarından. Dünyanın hemen hemen tüm ülkelerinde çok sevilen ve geniş izleyici kitlesi toplayan bir spordur (Barut,2000).

Futbol popüler bir spor olarak istisnasız tüm dünyayı kuşatan evrensel bir ilgi odağıdır. Fransa "Stratejik ve Uluslararası İlişkiler Enstitüsü" Müdürü Pascal Boniface bu ilginin boyutlarını şöyle açıklamaktadır: "Futbolun stratejik önemini hiç kimse inkar reddedemez. Futbol, dünyanın en evrensel olaylarından biridir. Bu gün Birleşmiş Milletlerin 186 üyesi var FİFA' nın ise 203" (Düşünen Siyaset).

İnsanların yakın ve uzak çevrelerinde olup bitenler hakkında bilgi almaları gelişmiş ve markalaşmış araçlarla sağlanmaktadır. Bugün dünyayı küçülterek teknolojik gücün simgesi olan ve geniş halk kitlelerinin haberleşme ağı ile birbirlerine bağlayan bu araçlara kitle iletişim araçları denilmektedir.

Günümüzde spor basınının toplum-sal yapı ve yaşam içindeki yeri artmıştır. Spor basınının bu denli etkin ve yaygın olması karşılıklı çıkar ilişkisinin yanı sıra işlevlerindeki benzeşmeden de kaynaklanmaktadır. Genelde basın, özellikle ise spor basını haber- bilgi verme, yorumlama, eğlence, kamuoyu oluşturma, eleştirme, başarı sağlama, eğitim, toplumsallaşma, model oluşturma, reklamlama gibi işlevleri de yerine getirir (İnuğur, 1984).

Toplumun bireyi olan insan, daima çevresinde olup bitenleri öğrenmek, kendi başına gelenleri başkalarına duyurmak, bunlar üzerinde düşünmek ve düşün-düklerini de başkalarına iletmek ihtiyacını duymuştur. İşte bu ihtiyaç, yeni yaşanan anda olup bitenleri öğrenme merakı

haberleşme eylemini yaratmıştır (Şapolyo, 1971).

Ortaya çıkışı ve yaygınlaşması bakımından kentsel bir etkinlik olarak futbol, günümüzde farklı sosyal sınıf, tabaka, yaş ve eğitim gruplarından insanlar için ortak bir yönelim alanı oluşturarak kitleselleşmektedir.

Medya endüstrileri iletişim ortamı yaratarak dünyanın küçülmesini sağlamakta, zayıflayan kültürel bağlar dolayısıyla ulusal birleşme ve bütünleşme gereksinimi futbol taraftarlığına da yansımaktadır. Böylece küreselleşmenin ve modernleşmenin yarattığı evrensel açılımlar merkez ve çevre ülkelerde "mikro ulusçu" eğilimleri güçlendirmektedir. Futbol alanı da bu oluşumlardan etkilenmektedir.

Medya, yarattığı futbol kitle kültürüyle bu alanı dinamik hale getirmektedir. Belirlenmek istenen gündeme ve yaratılmak istenen mitlere göre futbol haberleri hazırlanmaktadır (Ömür, 2000).

Günümüz toplumlarında endüstrileşme, kentleşme ve göçlerin yarattığı hızlı değişimler aynı zamanda bu toplumlarda bir kitleselleşme sürecini de yaratmaktadır. Genişleyen yaşamsal alanlar içinde kitle iletişim araçları bilgi taşıyarak, insanları yönlendirerek önemli bir işlevi yerine getirmektedir. Bireylerin bu araçlara bağlanmaları zorunlu ve kaçınılmaz bir hal almıştır.

Kitle iletişim araçları futbol kültürünü sunarken "futbola ve futbolcuya attığı değer" ile kitleleri koşullandırmakta, siya-setten, sosyal olayların gerçeklik zemininden uzaklaştırmakta ve bireyi yapay bir çevre içine itmektedir (Çatalcalı, 2000).

Sporun evrenselliği ile medyanın evrenselliği küreselleşmenin belki de en can alan dayanaklarından birisini oluştur-maktadır. Küresel bir ticaret

anlayışının uzantısı olan çok uluslu şirketler ve tekeli anlaşı, medyanın işlevselliğini perçinlerken, spor medyası da özellikle futbolun kitleselliğini çok iyi kullanarak üstüne düşeni yapmaktadır.

Medya, yeni dünya düzeninin adı olan küreselleşmenin getirdiği uluslar arası pazarda futbolu, üretilen ve tüketilen gösteri haline getirirken futbolcuyu da üretilen ve tüketilen aktör e dönüştürür.

Medya futbola hükmederken, onu tüketici kitleye mal olarak sunmaktan öte, tüketici kitleyi üretilecek olan mala göre biçimlendirmektedir. Günümüzde medya, Türkiye' de futbol adına, futbol için kendi yorumcu tiplerini, kendi futbol adamlarını yaratmış, izleyicileri de sunulanın dışında başka

bir şey talep etmemeye sevk etmiştir (Topkaya, 2000).

Televizyon, profesyonel futbolcu için vazgeçilmez, feragat edilmez, finans ve reklam mesajlarının taşıyıcısı, çoğaltıcısı haline gelmiştir. Anacak, profesyonel futbol dışında hiçbir program ile yüksek derecede reyting oranları elde edilememesi dolayısıyla televizyon da futbola bağımlıdır.

Futbol en iyi reklam aracıdır. Reklamcılıkta amaç bir ürünün mümkün olduğu sıklıkta ve geniş kitlelere duyurmak ve tanıtmaktır. Uluslar arası faaliyet gösteren şirketler insanların ilgilerinin dikkate almak ve onların bilinç altlarına yönelmek durumundadırlar. Bunun en iyi aracı, taşıyıcısı futboldur (Cerrahoğlu, 2000).

MATERYAL-METOD

Bu araştırma, Türkiye süper ligi futbol takımlarında oynayan Türk uyruklu profesyonel futbolcuların yazılı ve görsel basında kendileri ve takımları hakkında yayınlanan haber ve yorumlar ile ilgili görüşlerini belirlemek amacı ile yapıldı.

Araştırma, anket uygulama ve kaynak tarama yöntemi ile gerçekleştirildi. Uzman görüşü de alınarak hazırlanan ankette toplam 21 soru soruldu.

Görsel ve yazılı basında kendileri ve takımları hakkında yazılan haber ve yorumlar ile ilgili görüş ve düşünceleri ortaya çıkarmak için hazırlanan anketleri uygulamak için, süper lig takımlarının Bursaspor ile lig maçı oynamaya geldikleri haftalarda Bursa' da kaldıkları otellere gidildi. Hazırlanan anketler, yönetici ve teknik direktörlerden izin alınarak, ankete katılmayı kabul eden futbolculara yüz yüze görüşme yöntemiyle doldurtuldu.

Deneklerden geri dönen anketlerden elde edilen bulgular yüzde hesabı ile değerlendirilerek yorumlandı.

Araştırmanın evreni 2001-2002 futbol sezonunda Türkiye süper lig takımlarında futbol oynayan Türk uyruklu profesyonel futbolculardır.

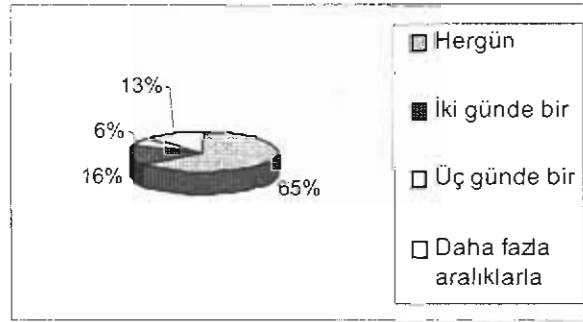
BULGULAR

Çalışmamıza yaş ortalaması 25.8 olan 128 profesyonel 1. süper lig futbolcusu katılmıştır.

Profesyonel futbolcuların medeni durumları incelendiğinde, % 55' inin evli, % 45' inin ise bekar olduğu, % 2' sinin ilkokul, % 10' unun ortaokul, % 67' sinin lise, % 21' inin ise üniversite öğrencisi ya da mezunu olduğu

belirlenmiştir. Araştırmamıza katılan futbolcular ortalama 7.1 yıldır profesyonel olarak futbol oynamakta olup, % 32' sinin hiç bir kategoride milli olmadığı, % 68' inin ise değişik kategorilerde milli formayı giydikleri, her gün düzenli olarak ortalama 4.4 saat t.v izledikleri belirlenmiştir.

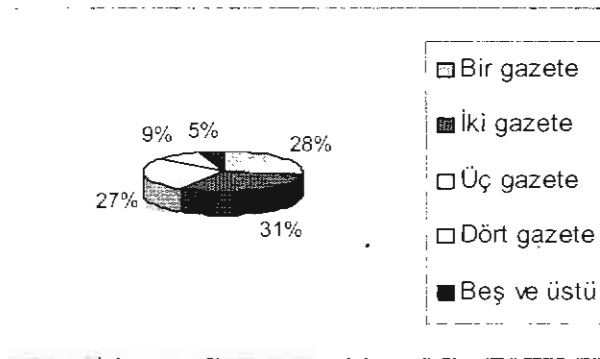
Grafik -1: Gazete Okuma Sıklıkları



Profesyonel futbolcuların % 65' inin her gün, % 16' sının iki günde bir, % 6' sının

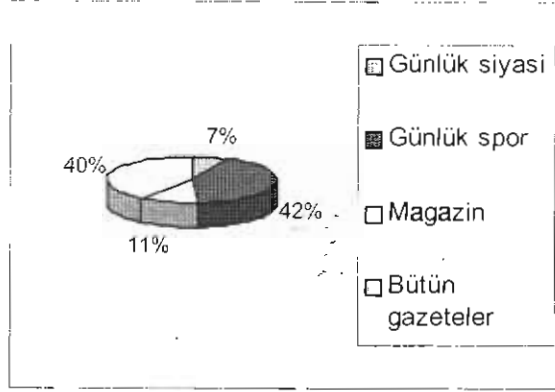
üç günde bir, % 13'ünün ise daha fazla aralıklarla ile gazete okudukları tespit edilmiştir.

Grafik -2: Günde Okudukları Ortalama Gazete Sayısı



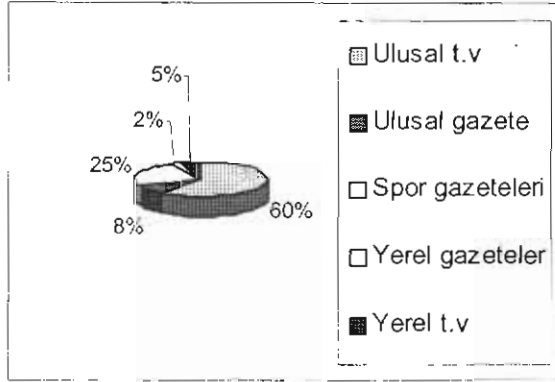
Profesyonel futbolcuların % 28' i günde bir gazete, % 31' i iki gazete, % 27' si üç gazete, % 9' u dört gazete, %

5' i ise beş ve üstü sayıda gazete okumaktadır.

Grafik -3: Okudukları Gazete Türleri

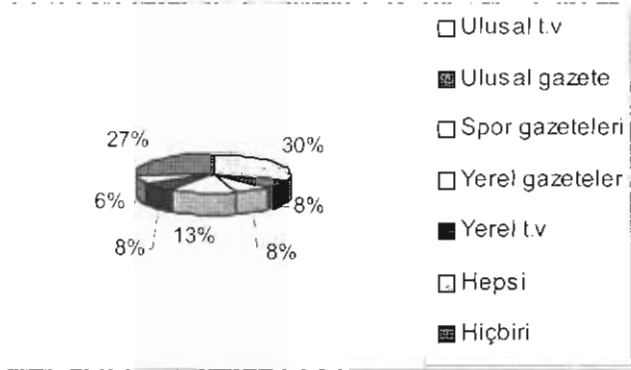
Futbolcuların % 7' si günlük siyasi, % 42' si günlük spor, % 11' i magazin, % 40' ı

ise ayırt etmeksizin bütün gazeteleri okumaktadırlar.

Grafik -4: Spor Haberlerini Alındıkları Kaynaklar

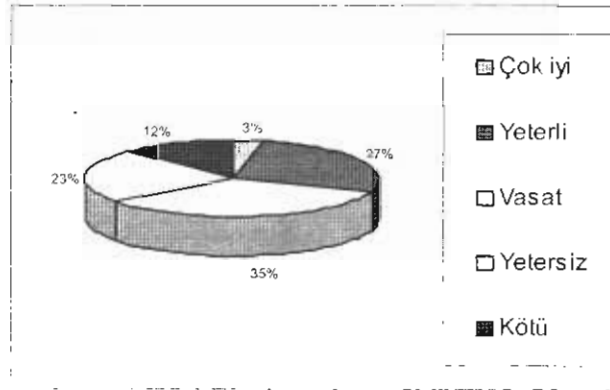
Profesyonel futbolcuların % 60' ı spor haberlerini ulusal T.V' ler den, % 8' i ulusal yayınlanan gazetelerden, % 25' i

spor gazetelerinden, % 2' si yerel yayınlanan gazetelerden, % 5' i ise yerel T.V.' ler den almaktadır.

Grafik -5: Güvenilir ve Tarafsız Haberlerin Yayınlandığı Yerler İle İlgili Görüşleri

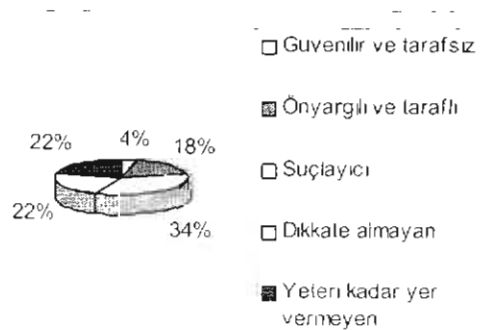
Profesyonel futbolcuların %30' u güvenilir ve yansız haberlerin en çok ulusal T.V.' ler den yayınlandığını, %27'

si ise hiçbirinin güvenilir ve yansız haber yapmadığını düşünmektedir.

Grafik -6: T.V.' lar daki Futbol İçerikli Spor Programları Hakkındaki Düşünceleri

Profesyonel futbolcuların % 35' i T.V.' lar daki spor programlarının içeriğini vasat, % 27' si yeterli, % 23' ü

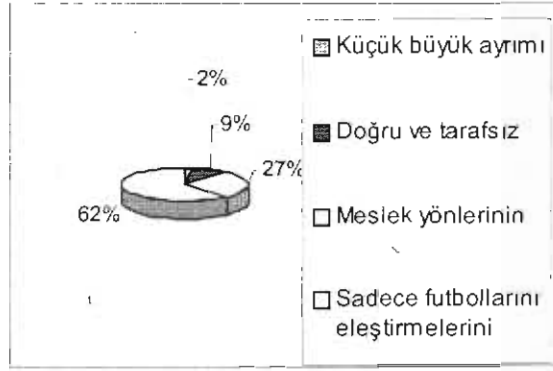
yetersiz, % 12' si kötü, % 3' ü çok iyi olarak değerlendirmiştir.

Grafik -7: Maç Sonrasında Yapılan Yorumlar Hakkındaki Düşünceleri

Futbolcuların % 34' ü maç sonrası yapılan yorumların kendileri ve takımlarını suçlayıcı nitelikte olduğunu, % 22' si yapılan yorumların dikkate alınmaya değer olmadığını, % 22' si yorumların

tarafı ve ön yargılı olduğunu, % 18' i yorumlarda kendilerine yeteri kadar yer verilmediğini, % 4' ü ise yapılan yorumların güvenilir ve tarafsız olduğunu belirtmiştir.

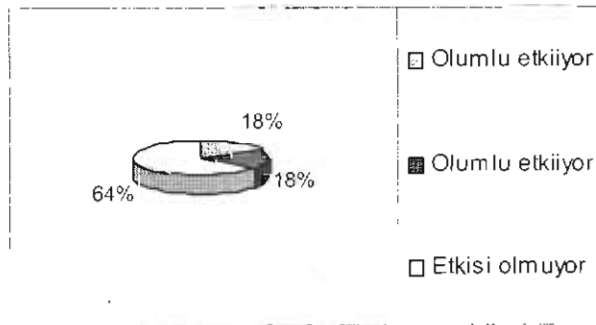
Grafik -8: Takımlarını Ve Kendilerini Hangi Konularda Eleştirmelerini Hoş Gördükleri



Futbolcuların % 2' si küçük büyük ayrımı gözetmeksizin eleştiri yapılmasını, % 9'u doğru ve tarafsız yapılan eleştirileri, %27' si meslek

yönlerinin eleştirilmesini, %62' si sadece oynadıkları futbolalarının eleştirilmesini hoş karşılamaktadır.

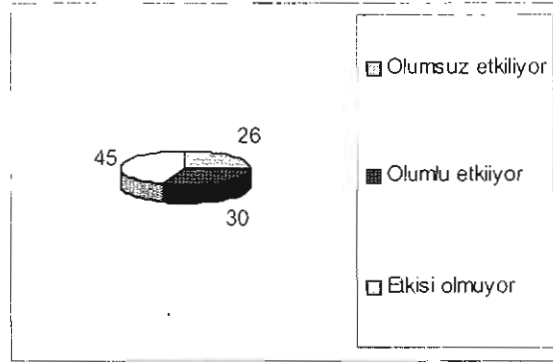
Grafik -9: Gazete Ve T.V.' larda Kendileri ve Takımları İle İlgili Yapılan Yorumların Kendileri Üzerindeki Etkileri



Futbolcuların % 18' inin yapılan yorumlardan olumlu olarak, % 18' inin olumsuz olarak etkilendiği, % 64' ünün

ise olumlu ya da olumsuz olarak etkilenmedikleri tespit edilmiştir.

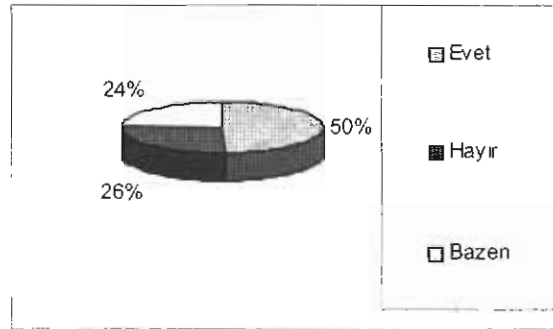
Grafik -10: Gazete Ve T.V.' larda Yapılan Yorumların Antrenör Ve Yöneticilerin Futbolculara Karşı Bakış Açısını Etkileyip Etkilemediği



Profesyonel futbolcuların % 44'ü kendilerine ve takımlarına karşı yapılan eleştirilerden yönetici ve antrenörlerinin etkilenmediğini düşünürken, % 30'u

olumlu olarak etkilendiklerini, % 26' sı ise olumsuz olarak etkilendiklerini düşünmektedir.

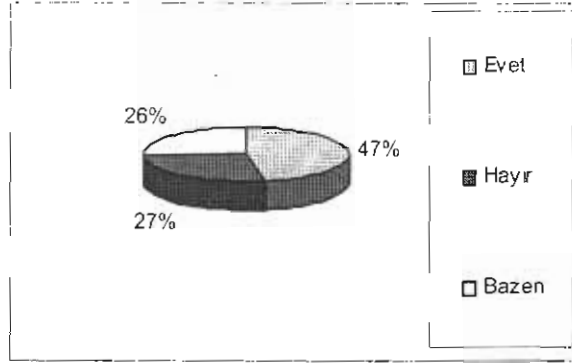
Grafik -11: Gazete Ve T.V.'larda Yapılan Yorumların Taraftarların Üzerinde Olumsuz Etkisinin Olup Olmadığı.



Futbolcuların % 50'si, yazarlar ve yorumcular tarafından yapılan eleştirilerden taraftarların etkilendiğini,

% 26'sı etkilenmediğini, % 24'ü bazen etkilendiğini düşündükleri belirlenmişti.

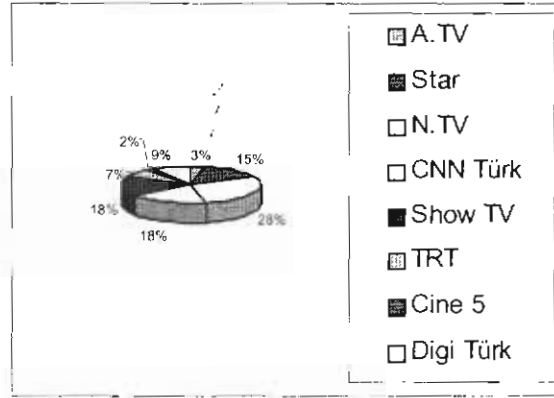
Grafik -12: Futbolcuların Yaptığı Tezahüratların Yorumcular Üzerinde Etkisinin Olup Olmadığı Hakkındaki Düşünceleri



Futbolcuların % 47'sinin yazar ve yorumcuların yapılan tezahüratlardan etkilendiğini, % 27'sinin etkilendiğini, % 26'sinin zaman zaman etkilendiklerini düşündükleri tespit edilmiştir.

% 26'sinin zaman zaman etkilendiklerini düşündükleri tespit edilmiştir.

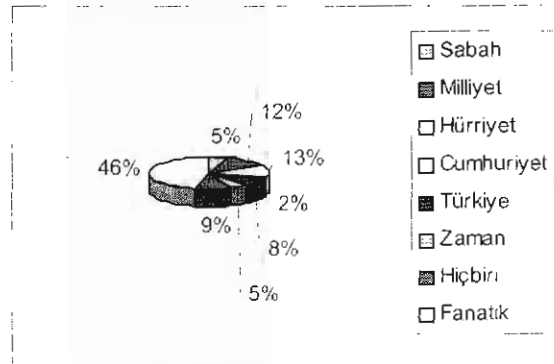
Grafik -13: Futbola İlgili Programlarını Beğendikleri T.V. Kanalları



NTV, futbol içerikli spor programları açısından futbolcuların % 28' i tarafından en çok beğenilen T.V.

kanalı olmuş, CINE 5 T.V. kanalı ise futbolcuların % 2'si tarafından en az beğenilen kanal olarak tespit edilmiştir.

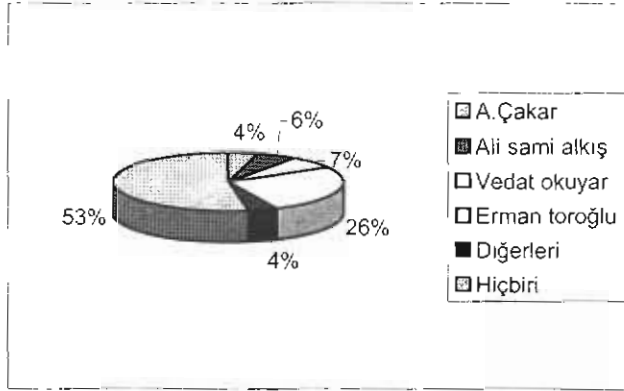
Grafik -14: Futbola İlgili İçeriğini Beğendikleri Gazete Tercihleri



Futbolla ilgili içeriklerini en çok beğendikleri gazeteler % 46' lık oran ile Fanatik ve Fotomaç olurken, % 2' lik oran

ile Cumhuriyet gazetesinin futbolla ilgili içeriği en az beğendikleri gazete olmuştur.

Grafik -15: Gazete ve T.V' lar daki Yazı, Görüş Ve Yorumları İle En Beğendikleri Kişiler



Futbolcuların % 53'ü bu soruda hiçbir ismi tercih etmezken, % 26' sı en güvenilir ve tarafsız spor yazarı ve

yorumcusu olarak Erman Toroğlu' nu gördüklerini belirtmişlerdir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Profesyonel futbolcuların büyük bir çoğunluğunun her gün en az bir gazete okudukları tespit edilmiştir. Elde ettiğimiz bulgulara göre futbolcuların % 88'i lise ve üniversite mezunudur. Eğitim düzeyinin yüksek olması, okuma alışkanlığını da geliştirmiş olabilir. Bunun yanı sıra 1.lig futbolcularının zamanlarının büyük bir kısmı kamplarda geçmektedir. Antrenmanlardan arta kalan zamanlarda kamp dönemlerindeki boş zamanlarında gazete okumayı bir alışkanlık haline getirmiş olabilirler.

Futbolcuların % 42'sinin en çok spor içerikli gazeteleri okumayı tercih ettikleri belirlenmiştir. Spor içerikli gazetelerin içeriğinin çoğunu futbol, özellikle de profesyonel futbol ligi ile ilgili haberler, maç yorumları gibi konular oluşturmaktadır. Bu nedenle bu tür gazeteleri okumayı tercih ediyor olabilirler. Bunun yanı sıra yine futbolcuların %

40'ının gazete okurken ayırım yapmadan her türlü gazeteyi okudukları belirlenmiştir. Bu durum, futbolcuların eğitim düzeyinin yüksek olması, spor haberleri dışında yurt ve dünyada olan olaylarla da ilgili olduklarının bir sonucu olabilir.

Futbolcuların % 85' inin spor haberlerini ulusal televizyonlardan ve ulusal spor gazetelerinden aldıkları belirlenmiştir. Ulusal T.V. ve spor gazetelerinin yaygın bilgi edinme ve iletişim ağının olması, özellikle 1. süper lig takımlarını ve oyuncularını günlük ve çok yakından takip ediyor olmaları, haber ve yorumların günü gününe yayınlanıyor olması, kendilerinin dışındaki takım ve oyuncularla ilgili haber ve yorumların sık olarak ve değişik kişilerce yapılıyor olması, futbolcuların T.V. izleme ve gazete okuma alışkanlıklarının olması bu sonucu çıkarmış olabilir.

Futbolcuların % 30' una göre güvenilir ve yansız spor haber kaynağı ulusal T.V. lar, % 13' üne göre yerel gazeteler, % 8' ine göre yerel T.V. lar, % 8' ine göre spor gazeteleri, % 8' ine göre ulusal gazeteler, % 6' sına göre bunların hepsidir. Buna karşın % 27'si hiçbir yerde güvenilir ve yansız haberler olmadığını düşünmektedir.

Futbolcuların % 30'u T.V.' lardaki futbol içerikli spor programlarının içeriğini iyi ve yeterli olarak görürken, % 70'i program içeriklerini vasat, yetersiz, kötü olarak değerlendirmiştir. T.V. kanallarındaki futbol içerikli spor programlarının pek çoğunda maçlar sonrası yapılan röportaj ve yorumlara ağırlıklı olarak yer verilmesi, bu röportaj ve yorumların da genellikle İstanbul' un 3 büyük takımına yönelik olması nedeniyle program içeriklerini beğen-memeleri sonucunu ortaya çıkarmış olabilir.

Futbolcuların % 4'ü maçlar sonrası yapılan yorumları güvenilir ve tarafsız olarak değerlendirirken % 96'sı kendilerini suçlayıcı, dikkate almaya değmeyecek olduğunu, taraflı ve önyargılı olduğunu, kendilerine ve takımlarına yeteri kadar yer verilmediğini belirtmiştir. Futbolcuların yalnızca % 4'ünün yorumlar hakkındaki düşünce-lerinin olumlu olması, maçlar sonrasında genellikle olumsuz yorumlar yapılma-sına, bazı futbolcuların acımasızca eleştirilmelerine ve yenilgilerin hedefi olarak gösterilmesine bağlanabilir. Futbolcuların büyük bir kısmının Anadolu takımlarında oynayan oyuncular olması, kendileri ve takımları ile ilgili yeterli kadar yorum yapılmadığını düşünmelerine neden olmuş olabilir.

Futbolcuların % 62'si yalnızca oynadıkları futbolun, % 27'si mesleki hayatlarının, % 9'u doğru ve tarafsız eleştirileri, %2'si küçük büyük takım ayrımı olmaksızın yapılan eleştirileri hoş

gördüklerini belirtmiştir. Yorumcuların zaman zaman zaman futbolcuların özel hayatlarını eleştirmesi, oyun içerisinde çoğunlukla olumsuz hareketlerini dile getirmeleri, zaman zaman duygusal olarak eleştiriler yapmaları ve bu tür programlarda ağırlıklı olarak İstanbul takımlarına yer veriyor olmaları nedeniyle bu tür bir sonuç çıkmış olabilir.

Futbolcuların % 64'ü yapılan yorumlardan etkilenmediğini, % 18'i olumlu etkilendiğini, % 18'i olumsuz etkilendiğini belirtmişlerdir. Futbolcuların çoğunun uzun yıllardır 1. ligde futbol oynuyor olmaları ve bu tür eleştirilerle sık sık karşılaşmaları bu konuda belli bir alışkanlığa ve etkilenmemeye neden olmuş olabilir. Yapılan eleştirilerden olumlu olarak etkilenen futbolcular daha küçük bir grubu oluşturmaktadır. Bu eleştirilerin oyuncularını daha fazla motive ettiği , yapılan eleştirilere futbollarıyla cevap vermek istedikleri, kendilerini ispatlamak için daha da iyi oynamalarına neden olduğu düşünülebilir. Eleştirilerden olumsuz olarak etkilenen oyuncularda ise eleştirilere karşı çekişenlik, kötü oynama korkusu, daha fazla eleştirilmek gibi korkuların olduğu, buna neden olarak bu oyuncu grubunun daha tecrübesiz ve genç bir oyuncu grubu olmasından, 1. ligde yeni yeni oynamalarından kaynaklanabilir.

Futbolcuların % 44'üne göre yapılan yorumlardan yönetici ve antrenörleri etkilenmemekte, % 30'u olumlu olarak etkilenmekte, % 26' sısı ise olumsuz olarak etkilenmektedir. Takımlarında oynayan oyuncularını en iyi tanıyan kişilerin antrenörleri olması, onlarla herkesten daha çok bir arada olmaları, onların yapabileceklerini en iyi onların bilmesi bu tür yorumlardan etkilenmemelerine neden olmuş olabilir. Yine bu nedenler onları transfer eden

yöneticiler için de düşünülebilir. Antrenör ve yöneticilerinin bir kısmının bu tür yorumlardan olumlu olarak etkilenmesi, oyuncuların bu tür yorumlar karşısında daha da hırslanıp daha iyi oynamaları yönündeki beklentilerinden kaynaklanabilir. Olumsuz olarak etkilenenlerin ise oyuncuları yeteri kadar tanımalarından, oyunculara karşı olan güvensizlikten, bu tür yazıların kendi üzerlerindeki değişik baskılara neden olabileceği endişesinden kaynaklanmış olabilir.

Futbolcuların % 74'ü taraftarlarının yorumlardan zaman zaman ya da sürekli olarak olumsuz bir biçimde etkilendiğini, % 26'sı ise olumsuz bir etkisinin olmadığını düşünmektedir. Özellikle kaybedilen müsabakalar yapılan yorumlar genellikle ağır ve olumsuz olmakta, bazen oyuncular ya da antrenörler hedef olarak gösterilmektedir. Bu tür müsabakalar sonrası gerek hafta içinde ya da oynanan bir sonraki müsabakada futbolcuların taraftarların sözlü ya da zaman zaman fiili saldırılarına maruz kalmaları bu tür yorumların taraftarların neden olduğu bu tür olayları daha da büyüttüğünü düşünmelerine neden olmuş olabilir. Olumsuz etkisini olmadığını düşünenlerin ise bu tür olaylarla karşılaşmamalarından, Anadolu takımlarında oynayıp büyük takımlarda henüz oynamamış olmalarından, hedefi olan bir takımda yer almıyor olmalarından kaynaklanıyor olabilir.

Futbolcuların % 73'ü taraftarlarının yaptığı olumsuz tezahüratlardan yazar ve yorumcuların sürekli yada zaman zaman olumsuz etkilenerek yazı ve yorumlarını yaptıklarını düşünürken, % 27' si etkilenmediklerini belirtmiştir. Yazı ve yorumların tiraj ve reyting amaçlı olarak yazıldığını düşünmelerinden, spor gazeteciliği değil de skor gazeteciliği

yapıldığına inanmalarından, sonuçlar üzerinde en kolay hedefin kendilerini görmelerinden yazar ve yorumcuların futbolu iyi bilmediklerini düşünmelerinden dolayı etkilendiklerini düşünüyor olabilirler.

Futbolcuların % 46'sına göre Fanatik ve Fotomaç adlı ulusal spor gazeteleri futbolla ilgili içeriğini en iyi olan gazetelerdir. Bu gazetelerin spor gazetesi olmasına karşın ağırlıklı olarak futbol takımları ve oyuncularına yönelik haberleri vermesi, tanınmış yazar kadrolarına sahip olmaları en iyi olarak değerlendirilmelerine neden olmuş olabilir.

Futbolcuların % 28'i ulusal ve yerel T.V. kanalları içinde NTV' yi futbol programları en iyi olan kanal olarak tercih etmektedirler. NTV' nin futbol programlarını doyuruculuğu, tarafsızlığı, çeşit zenginliği, Avrupa ve dünya dan sık sık futbola yönelik müsabaka ve magazin içerikli programlara yer vermesi, yorumcularının daha seviyeli yayınlar yapması bu kanallık en fazla beğenilmesini sağlamış olabilir.

Futbolcuların % 53' ü yazı ve yorumları ile ilgili hiçbir yazar ve yorumcuyu beğenmediğini belirtirken, % 26' sı yazar ve yorumcu olarak en çok Erman Toroğlu' nu beğenmektedir. Erman Toroğlu'nun eski bir profesyonel futbolcu ve FIFA kokartlı hakem olması, oyuncuların saha içi ve dışındaki davranışlarına anlayışlı ve diğer yazar ve yorumculara göre objektif olarak bakması, yazı ve yorumlarında eleştiri dozajını ayarlıyor olması, futbolcuların saha içi ve dışı davranışlarını bir dönem profesyonel futbolculuğu ve hakemliği nedeniyle daha iyi yorumlayabiliyor olması en fazla onu beğenmelerinde etkili olmuş olabilir.

Sonuç olarak yazılı ve görsel medya ile profesyonel futbol birbirinden

ayrılmayacak olan iki insurdur. Arada var olan güvensizlik daha olumlu, futbolcuları motive eden, onların yalnızca saha içi davranışlarıyla objektif olarak değerlendiren, özellikle başa-rısızlık durumlarında onları değişik odaklara hedef göstermeyen bir anlayışta olmalı. Yapıcı eleştirilerle onlara yol gösterme işlevini yerine getirmelidir. Gerek yazılı

gerekse görsel medyada yalnızca müsabaka görüntüleri ve haberleri verilmesi yerine onların mesleki eğitimine katkıda bulunacak farklı eğitici konular işlenmelidir. Profesyonel futbolcuların seviyelerinin daha da yükselmesinde medya bu işlevini mutlaka yerine getirme çalışmalarını yapmalıdır.

KAYNAKLAR

- 1- Barut, Y.:2000., "Futbol ve Şiddet", II. Futbol Bilim Kongresi Bildiri Özetleri Kitapçığı., Sf. 20., Ege Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu., İzmir.
- 2- Futbol., 1999., Düşünen Siyaset., Aylık Düşünce Dergisi., Yıl: 1., Sayı:2., Sf: 12-16.,Ersan-er Yayıncılık ve Matbaası., İstanbul.
- 3- İnuğur, M.N.: 1984., "Basın Yayın Tarihi" ; Sf. 12., Çağlayan Kitapevi., Beyoğlu- İstanbul.
- 4- Şapoşo, E.B.: 1971., "Türk Gazetecilik Tarihi ve Her Yönüyle Basın", Sf.284.,Güven Matbaa., Ankara.
- 5- Ömür, N.: 2000., "Kitlesele Bir Yönelim Olarak Futbol Ve Futbol Haberlerinin Magazinel Boyutları" (Süper Kupa- 2000 Örneği), II. Futbol Bilim Kongresi Bildiri Özetleri Kitapçığı., Sf.34., Ege Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu., İzmir.
- 6- Çatalcalı, A.: 2000., "Futbolle İlgili Haberlerde Yaratılan Sterotipler Ve Özdeşleştirilen Cinsel Kimlikler", II. Futbol Bilim Kongresi Bildiri Özetleri Kitapçığı., Sf.35., Ege Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu., İzmir.
- 7- Topkaya, İ.: 2000., " küreselleşme Bağlamında Spor Medyası ve Futbol Üzerine Kuramsal Boyutlu Bir Deneme ", II. Futbol Bilim Kongresi Bildiri Özetleri Kitapçığı., Sf. 54., Ege Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu., İzmir.
- 8- Cerrahoğlu, N.: 2000., " Almanya' da Futbol- Televizyon Aarasındaki İşbirliği Ve

Bağımlılıklar ", II. Futbol Bilim Kongresi Bildiri Özetleri Kitapçığı., Sf.61., Ege Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu., İzmir.